

*Mission Permanente
de la République Islamique d'Iran
auprès des Nations Unies
et des autres Organisations Internationales à Genève*

In the Name of God, the Compassionate, the Merciful

Ref. 2050/2745151

The Permanent Mission of the Islamic Republic of Iran to the United Nations Office and other International Organizations in Geneva presents its compliments to the Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights and with reference to the AL IRN 2/2025 dated 27 March 2025, enclosed with the Joint Communication from Special Procedures, has the honor to transmit herewith, comments from the High Council for Human Rights of the Islamic Republic of Iran.

The Permanent Mission of the Islamic Republic of Iran avails itself of this opportunity to renew to the Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights the assurances of its highest consideration.

Geneva, 09 December 2025

Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights
Palais des Nations
CH-1211 Geneva 10
Emails: registry@ohchr.org

In the Name of God

Response received from Khuzestan Provincial Judiciary regarding the communication by the mandate holders of the Human Rights Council on March 27, 2025, concerning the situation of Hoor al-Azim Wetland

Hoor al-Azim Wetland, as one of the largest and most vital aquatic ecosystems in the Middle East and a site registered under the Ramsar Convention, is currently facing an unprecedented crisis. The deteriorating condition of the wetland, marked most notably by widespread desiccation and recurrent fires, has put the ecosystem's survival at risk and has resulted in severe human and economic consequences. Studies and assessments conducted indicate that the current crisis is the product of a combination of multiple factors, requiring a comprehensive approach at both the national and international level.

1. Summary of the Wetland's Critical Condition:

Hoor al-Azim Wetland, a large portion of which lies within Iraqi territory, is currently experiencing severe water scarcity. According to available documentation, the wetland's water inflow has drastically declined. This situation, which is not a temporary phenomenon but the result of a long-term, multi-decade decline, demonstrates that the volume of water being released into the wetland is substantially below the levels required to sustain its vital ecological functions, particularly under drought conditions. This severe shortfall has emerged as the primary driver of the desiccation observed in the southern sections of the wetland and has created an environment highly susceptible to severe and recurring fires.

2. Root Causes of the Crisis

Hoor al-Azim crisis stems from both transboundary and climatic factors:

- a) **International Factors:** Unregulated dam constructions upstream on the Tigris and Euphrates rivers, particularly in Turkey, have drastically reduced the water share reaching Iraq and subsequently Iran. This has resulted in widespread drying of the Iraqi portion of the wetland, which,

due to its large extent, has become the primary source of fires whose smoke spreads over vast areas of Khuzestan Province.

- b) **Natural and Climatic Factors:** Recurrent droughts and temperatures exceeding 50°C have created conditions conducive to extreme water evaporation and the drying of the wetland bed. This situation has led to the phenomenon of spontaneous combustion in the dried reed beds, which is a primary driver of the spread of fires within the wetland.

3. Environmental and Human Consequences:

The repeated drying and fires have resulted in extensive and destructive impacts:

- a) **Environmental Consequences:** This crisis has led to widespread degradation of the wetland ecosystem and massive mortality among aquatic species. Moreover, Hoor al-Azim Wetland, which previously played a significant role in controlling dust, has, due to the desiccation of large areas, become a source of dust storms, exacerbating wind erosion in the region.
- b) **Human and Health Consequences:** The dense and hazardous smoke resulting from the fires, carried by prevailing winds, has often enveloped densely populated areas such as Ahvaz, raising air pollution levels to unhealthy and hazardous thresholds. This situation has caused serious health problems for residents, including respiratory, cardiac, and cardiovascular disease.

4. Legal Basis for Action

The protection of Hoor al-Azim Wetland, as a site registered under the Ramsar Convention, constitutes a legal obligation that the Islamic Republic of Iran is bound to fulfill under both domestic and international law. Furthermore, the 1975 “Algiers Agreement” provides the necessary legal framework for pursuing water rights from the neighboring country.

5. Proposed Solutions and Recommended Actions:

Given the depth and scope of the crisis, the proposed solutions are presented at three levels of diplomatic, operational, and long-term:

The Islamic Republic of Iran
Judiciary
Deputy for International Affairs

No:

Date:

a) Legal and Diplomatic Measures:

- 1) Immediate resumption of high-level negotiations with the Government of Iraq, led by the Ministry of Foreign Affairs and attended by the First Vice President, to ensure the wetland's water rights from the Tigris River.
- 2) Reactivation of the "Joint Permanent Technical Commission on Border Rivers" under the 1975 Algiers Agreement for the joint monitoring and management of water resources.

b) Operational and Executive Measures:

- 1) Immediate and continuous provision of the wetland's water share under strict supervision of judicial and oversight authorities.
- 2) Development of joint protocols with the Government of Iraq for coordinated fire-fighting management and facilitation of Iranian helicopters' entry into Iraqi territory during fire incidents.
- 3) Special equipping of hospital emergency units and medical centers in areas affected by smoke from the fires.

c) Long-term and Strategic Solutions:

- 1) Developing and implementing a comprehensive long-term plan for the sustainable management of Hoor al-Azim in coordination with all relevant executive agencies.
- 2) Revising the developmental approaches of the oil industry and strictly enforcing environmental requirements to prevent further degradation of the wetland.
- 3) Utilizing the capacities of international organizations, such as UNDP, to attract investment and transfer technical knowledge for the restoration of the wetland.

پاسخنامه

پاسخ واصله از دادگستری استان خوزستان در مورد مکاتبه ۲۷ مارس ۲۰۲۵ مأموریت‌داران شورای حقوق بشر پیرامون وضعیت تالاب هورالعظیم

تالاب هورالعظیم به عنوان یکی از بزرگترین و حیاتی‌ترین اکوسیستم‌های آبی خاورمیانه که در کنوانسیون بین‌المللی رامسر به ثبت رسیده، در حال حاضر با یک بحران بی سابقه مواجه است. وضعیت وخیم این تالاب که مهم‌ترین نشانه‌های آن خشکی گسترده و آتش‌سوزیهای مکرر می‌باشد، حیات اکوسیستم را به خطر انداخته و پیامدهای وخیم انسانی و اقتصادی نیز در پی داشته است. تحقیقات و بررسی‌های انجام شده، بحران کنونی را محصول ترکیبی از عوامل متعدد می‌داند که نیازمند رویکرد جامع در سطح ملی و بین‌المللی است:

۱- خلاصه وضعیت بحرانی تالاب:

تالاب هورالعظیم که بخش عمده آن در خاک کشور عراق قرار دارد این روزها با نبود شدید آب مواجه است. بر اساس مستندات موجود، میزان آبیگری تالاب به شدت کاهش یافته است. این وضعیت، که نه یک پدیده موقتی، بلکه نتیجه یک روند کاهشی چند دهه‌ای است نشان میدهد که میزان رهاسازی آب به تالاب بسیار کمتر از نیاز آبی حیاتی آن در شرایط خشکسالی است. این کمبود، فاحش عامل اصلی خشکی بخش‌های جنوبی تالاب و فراهم شدن بستری مناسب برای وقوع آتش‌سوزی‌های مرگبار شده است.

۲- علل ریشه‌ای بحران بحران

بحران هورالعظیم ریشه در عوامل فرامنطقه‌ای و اقلیمی دارد:

الف) عوامل بین‌المللی: سدسازی‌های بی‌رویه در بالادست رودخانه‌های دجله و فرات، به ویژه در کشور ترکیه، حبابه ورودی به کشور عراق و سپس کشور ایران را به شدت کاهش داده و موجب خشکی گسترده در بخش عراقی

تالاب شده که به دلیل وسعت زیاد آن، منشأ اصلی آتش سوزی‌هایی است که دود ناشی از آن‌ها مناطق وسیعی از استان خوزستان را در بر می‌گیرد.

ب) عوامل طبیعی و اقلیمی: خشکسالی‌های پیاپی و افزایش دما به بیش از ۵۰ درجه سانتی‌گراد، شرایط را برای تبخیر شدید آب و خشک شدن بستر تالاب فراهم نموده و این وضعیت موجب وقوع پدیده "خودسوزی" در نيزارهای خشک شده که عامل اصلی گسترش حریق در تالاب می‌باشد.

۳- پیامدهای زیست محیطی و انسانی:

خشکی و آتش‌سوزی‌های مکرر، پیامدهای مخرب و گسترده‌ای به دنبال داشته است:

الف) پیامدهای زیست محیطی: این بحران منجر به تخریب گسترده اکوسیستم تالاب و مرگ و میر گسترده آبیان شده است. همچنین، تالاب هورالعظیم که در گذشته نقش مهمی در مهار گرد و غبار داشته، با خشک شدن بخش‌های وسیع خود، به یک "منشأ ریزگرد" تبدیل شده و فرسایش بادی را در منطقه تشدید کرده است.

ب) پیامدهای انسانی و بهداشتی: دود غلیظ و خطرناک ناشی از آتش‌سوزی‌ها به دلیل جهت وزش باد، اغلب مناطق پرجمعیتی چون اهواز را در بر گرفته و شاخص آلودگی هوا را به سطح ناسالم و خطرناک رسانده است. این وضعیت، مشکلات جدی بهداشتی از جمله بیماری‌های تنفسی، قلبی و عروقی را برای شهروندان به وجود آورده است.

۴- مبانی قانونی اقدام

حفاظت از تالاب هورالعظیم به عنوان یک تالاب ثبت شده در کنوانسیون رامسر، یک تکلیف قانونی است که بر اساس اسناد داخلی و بین‌المللی، جمهوری اسلامی ایران ملزم به تحقق آن است. همچنین "قرارداد الجزایر" منعقد شده در سال ۱۹۷۵، چارچوب حقوقی لازم برای پیگیری حقایق از کشور همسایه را فراهم می‌آورد.

۵- راهکارها و اقدامات پیشنهادی:

با توجه به عمق و گستردگی بحران، راهکارهای پیشنهادی در سه سطح دیپلماتیک، عملیاتی و بلند مدت ارائه می گردد:

الف) راهکارهای حقوقی و دیپلماتیک:

۱. از سرگیری فوری مذاکرات سطح بالا با دولت عراق با محوریت وزارت امور خارجه و با حضور معاون اول رئیس جمهور، برای تضمین حقایق تالاب از رودخانه دجله.
۲. فعال سازی مجدد "کمیسیون دائمی فنی مختلط رودخانه‌های مرزی" بر اساس قرارداد ۱۹۷۵ الجزایر برای پایش و مدیریت مشترک منابع آب.

ب) راهکارهای عملیاتی و اجرایی:

۱. تأمین فوری و مستمر حقایق تالاب با نظارت قاطع دستگاه های قضایی و نظارتی.
۲. تدوین پروتکل های مشترک با دولت عراق برای مدیریت مشترک اطفاء حریق و تسهیل ورود بالگردهای ایرانی به خاک عراق در زمان آتش سوزی.
۳. تجهیز ویژه اورژانس بیمارستان ها و مراکز درمانی در مناطق درگیر دود ناشی از آتش سوزی.

ج) راهکارهای بلندمدت و استراتژیک:

۱. تدوین و اجرای یک طرح جامع و بلند مدت برای مدیریت پایدار هورالعظیم با هماهنگی تمامی دستگاه های اجرایی مرتبط.
۲. بازنگری در رویکردهای توسعه ای صنعت نفت و اجرای دقیق الزامات زیست محیطی برای جلوگیری از تخریب بیشتر تالاب.
۳. استفاده از ظرفیت های سازمان های بین المللی مانند UNDP برای جذب سرمایه گذاری و انتقال دانش فنی در جهت احیای تالاب.